

ร่างแก้ไขหลังการประชุม คทง. ครั้งที่ ๔-๑/๒๕๖๗
(ฉบับเวียนขอความคิดเห็น)

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ (พ.ศ.)

ออกตามความในพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒

เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๓) (๕) (๖) (๗) (๘) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. ๒๕๒๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ฉบับที่ ๖๑ (พ.ศ. ๒๕๒๔) เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ลงวันที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๔

(๒) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๑๓๕) พ.ศ. ๒๕๓๔ เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท (ฉบับที่ ๒) ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔

(๓) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒๕๖) พ.ศ. ๒๕๔๕ เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท (ฉบับที่ ๔) ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๕

(๔) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๒๘๔) พ.ศ. ๒๕๔๗ เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท (ฉบับที่ ๕) ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

(๕) ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท (ฉบับที่ ๖) ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๓

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

"น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท" หมายถึง น้ำสำหรับการบริโภคซึ่งถูกบรรจุในภาชนะปิดสนิท ซึ่งอาจมีแร่ธาตุที่พบตามธรรมชาติ และอาจมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่พบตามธรรมชาติหรือจากการตั้งใจเติม แต่ต้องไม่มีการเติมน้ำตาล สารให้ความหวานแทนน้ำตาล วัตถุปรุงแต่งกลิ่นรส หรือส่วนประกอบอื่นๆ โดยให้รวมถึงน้ำจากแหล่งธรรมชาติในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท แต่ไม่รวมถึงน้ำแร่ธรรมชาติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยน้ำแร่ธรรมชาติ

"น้ำจากแหล่งธรรมชาติ" หมายถึง น้ำที่ได้มาจากแหล่งน้ำใต้ดินหรือผิวดิน เช่น น้ำพุหรือน้ำผุด (spring water) ซึ่งไม่ใช่ น้ำประปา และมีองค์ประกอบของแร่ธาตุใกล้เคียงกับปริมาณที่มีอยู่เดิมตามแหล่งน้ำธรรมชาตินั้น โดยไม่ผ่านกรรมวิธีการปรับปรุงคุณภาพซึ่งทำให้แร่ธาตุที่เป็นองค์ประกอบสำคัญในน้ำเปลี่ยนแปลงไป

ข้อ ๔ ให้น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท เป็นอาหารที่กำหนดคุณภาพหรือมาตรฐาน

ข้อ ๕ น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ต้องมีคุณภาพหรือมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) สี ต้องไม่เกิน ๒๐ อนุพันธ์ ๑๕ ทีซียู (TCU; true unit color)

(๒) กลิ่น ต้องไม่มีกลิ่น แต่ไม่รวมถึงกลิ่นคลอรีน

- (๓) ความขุ่น ต้องไม่เกิน 5.0 ซิลิคัสเนส ๔ เอ็นทียู (NTU; nephelometric turbidity units)
- (๔) ค่าความเป็นกรด-ด่าง ต้อง อยู่ระหว่าง 6.5 ถึง 8.5 ไม่เกิน ๘.๕
- (๕) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำทั้งหมด (total dissolved solid) ไม่เกิน 500 ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๖) ความกระด้างทั้งหมด โดยคำนวณเป็นแคลเซียมคาร์บอเนต (calcium carbonate) ไม่เกิน ๑๐๐ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๗) สารปนเปื้อน ตรวจพบไม่เกินปริมาณสูงสุดที่ยอมรับได้ ดังต่อไปนี้

(๗.๑) สารปนเปื้อนที่เกิดขึ้นเองในธรรมชาติ

- (ก) สารหนู (arsenic) ไม่เกิน <0.05> ๐๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ข) โครเมียม (chromium) ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) ฟลูออไรด์ (fluoride) โดยคำนวณเป็นฟลูออรีน ไม่เกิน ๐.๗ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ง) แมงกานีสทั้งหมด (total manganese) ไม่เกิน <0.05> ๐.๐๘ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (จ) แบเรียม (Barium) ไม่เกิน <1.0> ๑.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ฉ) โบรอน (Boron) ไม่เกิน ๒.๔ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ช) ซีลีเนียม (Selenium) ไม่เกิน <0.01> ๐.๐๔ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ซ) ยูเรเนียม ไม่เกิน ๐.๐๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๙) คลอไรด์ โดยคำนวณเป็นคลอรีน ไม่เกิน 250 มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๙) เหล็ก ไม่เกิน 0.3 มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๙) ซัลเฟต ไม่เกิน 250.0 มิลลิกรัมต่อลิตร

(๗.๒) สารปนเปื้อนจากอุตสาหกรรมและชุมชน

- (ก) แคดเมียม (cadmium) ไม่เกิน <0.005> ๐.๐๐๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ข) ปรีออนินทรีย์ (inorganic mercury) ไม่เกิน <0.002> ๐.๐๐๖ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) เบนซีน (benzene) ไม่เกิน ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ง) คาร์บอนเตตระคลอไรด์ (carbon tetrachloride) ไม่เกิน ๐.๐๐๔ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (จ) ๑,๒ ไดคลอโรอีเทน (1,2-Dichloroethane) ไม่เกิน ๐.๐๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ฉ) ๑,๒ ไดคลอโรเอทีน (1,2-Dichloroethene) ไม่เกิน ๐.๐๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ช) ไดคลอโรมีเทน (Dichloromethane) ไม่เกิน ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ซ) เอทิลเบนซีน (Ethylbenzene) ไม่เกิน ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ฌ) สไตรีน (styrene) ไม่เกิน ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ญ) โทลูอีน (toluene) ไม่เกิน ๐.๗ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ฎ) ไซลีนทั้งหมด (total xylenes) ไม่เกิน ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๙) ฟีนอล ไม่เกิน 0.001 มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๙) เอบีเอส (Alkylbenzene Sulfonate) ไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อลิตร
- (๙) โซดาไฟ ไม่เกิน 0.1 มิลลิกรัมต่อลิตร

(๗.๓) สารปนเปื้อนจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร

- (ก) ไนเตรท โดยคำนวณเป็นไนโตรท (NO_3) ไม่เกิน 4.0 ๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร^๑
- (ข) ไนไตรท์ โดยคำนวณเป็นไนไตรท์ (NO_2) ไม่เกิน ๓ มิลลิกรัมต่อลิตร^๑
- (ค) อะทราซีน (Atrazine) ไม่เกิน ๒ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (ง) คาร์โบฟูแรน (Carbofuran) ไม่เกิน ๗ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (จ) คลอร์ไพริฟอส (Chlorpyrifos) ไม่เกิน ๓๐ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (ฉ) ดีดีที และสารเมทาโบไลต์ (DDT and metabolites) ไม่เกิน ๑ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (ช) ๒,๔-ดี (2,4-D) ไม่เกิน ๓๐ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (ซ) ไกลโฟเซต-ไอโซโพรพิลแอมโมเนียม (Glyphosate-isopropyl ammonium) ไม่เกิน ๐.๕๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

(ณ) พาราควอท ไดคลอไรด์ (Paraquat dichloride) ไม่เกิน ๑๐ ไมโครกรัมต่อลิตร

(๗.๔) สารปนเปื้อนจากการใช้สารเคมีในการบำบัดน้ำหรือจากวัสดุที่สัมผัสน้ำดื่ม

- (ก) ทองแดง (Copper) ไม่เกิน 1.0 ๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ข) ตะกั่ว (Lead) ไม่เกิน 0.05 ๐.๐๑ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) โบรเมต (bromate) ไม่เกิน ๑๐ ไมโครกรัม ต่อน้ำแร่ธรรมชาติ ๑ ลิตร
- (ง) พลวง (Antimony) ไม่เกิน ๐.๐๒ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (จ) นิกเกิล (Nickel) ไม่เกิน ๐.๐๗ มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ฉ) ไวนิลคลอไรด์ (Vinyl chloride) ไม่เกิน ๐.๓ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (ช) โบรโมไดคลอโรมีเทน (Bromodichloromethane) ไม่เกิน ๐.๐๖ มิลลิกรัมต่อลิตร^๒
- (ซ) โบรโมฟอร์ม (Bromoform) ไม่เกิน ๐.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร^๒
- (ณ) คลอโรฟอร์ม (Chloroform) ไม่เกิน ๐.๓ มิลลิกรัมต่อลิตร^๒
- (ญ) ไดโบรโมคลอโรมีเทน (Dibromochloromethane) ไม่เกิน ๐.๑ มิลลิกรัมต่อลิตร^๒
- (ฎ) อะคริลาไมด์ (Acrylamide) ๐.๕ ไมโครกรัมต่อลิตร
- (ข) อะลูมิเนียม (Aluminum) ไม่เกิน 0.2 มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) สังกะสี ไม่เกิน 5.0 มิลลิกรัมต่อลิตร
- (ค) เงิน ไม่เกิน 0.05 มิลลิกรัมต่อลิตร

(๘) คุณสมบัติเกี่ยวกับจุลินทรีย์

- (ก) ตรวจพบแบคทีเรียชนิดโคลิฟอร์ม น้อยกว่า ๒.๒ ต่อ ๑๐๐ มิลลิลิตร โดยวิธี เอ็ม พี เอ็น (MPN; Most Probable Number)
- (ข) ตรวจไม่พบแบคทีเรียชนิด อี.โคไล
- (ค) จุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรคให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยมาตรฐานอาหารด้านจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค

^๑ อัตราส่วนของปริมาณที่พบต่อปริมาณสูงสุดของไนเตรทและไนไตรท์รวมกันต้องไม่เกิน ๑

^๒ อัตราส่วนของปริมาณที่พบต่อปริมาณสูงสุดของสารกลุ่มไตรฮาโลมีเทน (Trihalomethanes) ทั้งหมดรวมกัน ต้องไม่เกิน ๑

ข้อ ๕ การตรวจวิเคราะห์คุณภาพหรือมาตรฐานของน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ตามข้อ ๔ (๗.๒) และ (๗.๓) สามารถเลือกตรวจเฉพาะรายการที่มีความเสี่ยงต่อการปนเปื้อน

ข้อ ๗ การใช้วัตถุเจือปนอาหารให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยวัตถุเจือปนอาหาร

ข้อ ๘ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทเพื่อจำหน่าย ต้องปฏิบัติตาม ประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยวิธีการผลิต เครื่องมือ เครื่องใช้ในการผลิตและการเก็บรักษาอาหาร

ข้อ ๙ การใช้ภาชนะบรรจุน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท นอกจากต้องปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการกำหนดคุณภาพหรือมาตรฐานของภาชนะบรรจุแล้ว ภาชนะบรรจุต้องปิดผนึก ที่สามารถป้องกันการปลอมปนและการปนเปื้อนได้

ข้อ ๑๐ การแสดงฉลากของน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแสดงฉลากอาหารในภาชนะบรรจุ

ในกรณีน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทที่แสดงรูป รอยประดิษฐ์ เครื่องหมาย หรือ ข้อความใด ๆ บนภาชนะบรรจุ โดยไม่ใช้หมึกพิมพ์หรือไม่ได้พิมพ์บนแผ่นพลาสติก ให้ได้รับการยกเว้นการใช้สี ของข้อความที่ต้องตัดกับสีของพื้นฉลากตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยเรื่องการแสดงฉลากอาหารใน ภาชนะบรรจุ โดยข้อความที่แสดงบนภาชนะบรรจุอย่างน้อยต้องแสดงชื่ออาหาร เลขสารบบอาหาร ชื่อผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าหรือชื่อสำนักงานใหญ่ และปริมาณอาหาร ซึ่งต้องมองเห็นข้อความได้ชัดเจนและมีขนาดของข้อ ความสัมพันธ์กับพื้นที่ของภาชนะบรรจุหรือหีบห่ออื่น ๆ และต้องแสดงข้อมูลอื่นๆ ที่กำหนดไว้ตามประกาศ กระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการแสดงฉลากอาหารในภาชนะบรรจุ บนป้ายที่แขวนหรือติดไว้กับภาชนะบรรจุ ด้วยโปรแกรมประยุกต์ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ (QR Code)

(๒) ให้แสดงข้อความ แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(ก) "มีคาร์บอนเนต (*naturally carbonated* หรือ *naturally sparkling*)" สำหรับน้ำจาก แหล่งธรรมชาติ ซึ่งหลังจากการบรรจุมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากแหล่งน้ำธรรมชาตินั้นในปริมาณที่เท่ากับ หรือใกล้เคียงกับปริมาณที่พบตามธรรมชาติ

(ข) "เติมคาร์บอนไดออกไซด์จากแหล่งกำเนิด (*fortified with carbon dioxide*)" สำหรับน้ำ จากแหล่งธรรมชาติ ซึ่งมีการเติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากแหล่งน้ำธรรมชาติ โดยหลังจากการบรรจุจะมี ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่าปริมาณที่มีอยู่ในแหล่งน้ำธรรมชาตินั้น

(ค) "เติมคาร์บอนเนต (*carbonated* หรือ *sparkling*)" สำหรับน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิด สนิท ซึ่งมีการเติมก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากแหล่งอื่น

(ง) แสดงกรรมวิธีการปรับปรุงคุณภาพน้ำหรือกรรมวิธีการฆ่าเชื้อ (ถ้ามี)

(๓) อาจแสดงข้อความ แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

(ก) "ไม่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (*non-carbonated* หรือ *non sparkling* หรือ *still*)" สำหรับน้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทซึ่งไม่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

(ข) แสดงปริมาณของแข็งละลายน้ำทั้งหมดหรือองค์ประกอบทางเคมีเพื่อบ่งชี้เอกลักษณ์ของ แหล่งน้ำ พร้อมทั้งระบุแหล่งกำเนิดของน้ำ สำหรับน้ำจากแหล่งธรรมชาติ

ข้อ ๑๑ การแสดงชื่อ เครื่องหมายการค้า ข้อความบนฉลาก หรือข้อความโฆษณา น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิทต้องไม่ใช่ข้อความในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดและคุณสมบัติหรือคุณลักษณะของน้ำ

(๒) ทำให้เข้าใจว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษา หรือป้องกันโรคได้ ทั้งนี้การกล่าวอ้างทางสุขภาพต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์การกล่าวอ้างทางสุขภาพ

(๓) ชื่อท้องถิ่น หมู่บ้าน หรือสถานที่ใดสถานที่หนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของชื่อหรือเครื่องหมายทางการค้า โดยที่แหล่งน้ำไม่ได้อยู่ในบริเวณหรือสถานที่นั้น

(๔) ข้อความ รูปภาพ หรืออื่นๆ ที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับความเป็นธรรมชาติ แหล่งกำเนิด องค์ประกอบ หรือคุณสมบัติของน้ำ

ข้อ ๑๒ ให้ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้า น้ำบริโภคในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท และน้ำที่มีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์หรือออกซิเจนผสมอยู่ซึ่งได้รับอนุญาตไว้ตามเงื่อนไขของประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ ๓๕๖) พ.ศ. ๒๕๕๖ เรื่อง เครื่องดื่มในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งได้รับอนุญาตก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ภายในสองปี

ข้อ ๑๔ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่